

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci žalobkyne: **H.** bytom Bačkovík 55, zastúpenej JUDr. Jozefom Čorbom, Ph.D., advokátom so sídlom v Košiciach, Szakkayho 1, proti žalovanému: **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny**, Bratislava, Špitálska 8, o peňažný príspevok na úpravu rodinného domu, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. októbra 2011, č.k. 7S/6/2011-62, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 19. októbra 2011, č.k. 7S/6/2011-62 **m e n í** tak, že rozhodnutie žalovaného číslo AA/2010/03867 zo dňa 28. októbra 2010 **z r u š u j e** a vec **vracia** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný **je povinný** do 30 dní od doručenia rozsudku zaplatiť žalobkyňi k rukám jej právneho zástupcu náhradu trov konania vo výške 561,93 €.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd rozsudkom z 19. októbra 2011, č.k. 7S/6/2011-62, zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného číslo AA/2010/03867 zo dňa 28. októbra 2010, ktorým bolo odvolanie navrhovateľky zamietnuté a potvrdené rozhodnutie Úradu práce,

sociálnych vecí a rodiny Košice č. KE 2010/16144 zo dňa 09. júna 2010 o nepriznaní peňažného príspevku na úpravu rodinného domu.

V odôvodnení rozsudku krajský súd poukázal na to, že podľa posudku posudkového lekára odvolacieho orgánu vypracovaného podľa § 11 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „zákon“), žalobkyňa je schopná samostatne prekonávať bariéry a preto podľa § 14 ods. 5 zákona nie je odkázaná na úpravu rodinného domu. Tento posudok nepovažoval za neobjektívny ani nezodpovedajúci skutočnému stavu ako to namietala žalobkyňa. Mal za to, že komplexný posudok z 05.10.2010 vychádzal z predložených lekárskeho nálezov z endokrinologickej, kardiologickej, urologickej a ortopedickej ambulancie a z vyšetrenia žalobkyne dňa 10.09.2010 so záverom, že miera funkčnej poruchy žalobkyne dosahuje 50% podľa časti VIII.A.8.c. prílohy č. 3 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia /ďalej len „zákon“/. Keďže žalobkyňa nepredložila žiadne dôkazy o tom, že by ju posudkový lekár žalovaného nevyšetroval, krajský súd uviedol, že nie je možné k takémuto žalobnému dôvodu zaujať stanovisko a preskúmať v tomto rozsahu rozhodnutie žalovaného, či skutočne žalobkyňa bola objektívne vyšetrená pre účely kompenzácie v rámci žiadosti o poskytnutie peňažného príspevku. Nestotožnil sa s námietkou, že žalovaný nijako nezdôvodnil záver, že žalobkyňa je schopná sama prekonávať prekážky, pretože také zdôvodnenie je uvedené na 2. strane napadnutého rozhodnutia, kde sa vyslovene uvádza, že u posudzovanej nejde o postihnutie, ktoré by podmieňovalo úpravu rodinného domu, keďže v kúpeľni je nízka vaňa, do ktorej vstup a výstup posudzovaná zvládne za pomoci inej fyzickej osoby a zdravotníckych pomôcok. Tvrdenie žalobkyne, že na príprave podkladov napadnutého rozhodnutia sa podieľala p. Želmíra Petrová vyhodnotil ako účelové a nepreukázané, pretože ako vyplýva z administratívneho spisu, na príprave podkladov rozhodnutia sa podieľali iné pracovníčky, ktorých zaujatosť žalobkyňa nenapadla. Podľa krajského súdu, odkázanosť žalobkyne na úpravu bytu podľa § 37 ods. 1 zákona na základe vypracovaného komplexného posudku, nebola preukázaná, keďže žalobkyňa disponuje kúpeľňou, ktorá jej umožňuje sebaobsluhu v rozsahu, v akom to bolo uvedené pri sociálnom zisťovaní dňa 17.05.2010, teda žalobkyňou požadovaná bezbariérová úprava rodinného domu v dôsledku jej ťažkého zdravotného postihnutia nemá opodstatnenie.

Žalobkyňa sa voči rozsudku krajského súdu včas odvolala. Namietala, že správny orgán rozhodujúci v prvom stupni a ani žalovaný správny orgán nezistili úplne a presne skutkový stav veci a dokazovanie, ktoré vykonali, bolo nedostatočné na posúdenie veci. Novšie lekárske správy z mesiacov marec až jún 2010, predložené v odvolacom konaní, žalovaný úplne ignoroval a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nimi vôbec nezaoberal a až v konaní pred súdom uviedol, že tieto boli súčasťou spisu, neuviedol však ako sa vysporiadal s rozporom, ktorý z nich vyplýva. Podľa nich totiž žalobkyňa vyžaduje celodennú starostlivosť a nie len v rozsahu 4-6 hodín denne, ako vyplýva z komplexného posudku zo dňa 20.05.2010. Žalobkyňa namietala, že pohyblivosť kolenných a bedrových kĺbov, na ktoré bola predvolaná sa vôbec nevykonalo. Voči tvrdeniu žalovaného, že meranie pohyblivosti kĺbov bolo vyšetrené vlastnou metodikou posudkového lekára, ktorý nie je laikom, namietla, že miera pohyblivosti bola stanovená len na základe toho, ako zareagovala na pokyn posad'te sa a môžete odísť, po ukončení krátkeho rozhovoru s posudkovým lekárom. Pokiaľ vlastná metodika posúdenia miery pohyblivosti kĺbov má spočívať vo vizuálnom sledovaní jej sadnutia na stoličku a vstania zo stoličky, považuje to za neseriózne a zľahčujúce. Je odkázaná na celodennú starostlivosť inej osoby, nie je schopná sebaobsluhy, nie je schopná dobre sa premiestňovať vo svojom životnom prostredí ani mimo neho, pričom jej hrozí fraktúra kostí a jej zdravotný stav vyžaduje úpravu jej životného prostredia. Z miestneho zisťovania zamestnanci žalovaného rovnako museli zistiť, že v dome, kde žije, sa toaleta nachádza na vyvýšenom prízemí, či medziposchodí a musí preto prekonať niekoľko schodov, aby sa k nemu dostala, čo zvláda opäť len za pomoci iných osôb. Všetky osoby, ktoré so žalobkyňou žijú v spoločnej domácnosti sú však zamestnané a nie je možné, aby jej 24 hodín denne pomáhali s premiestňovaním sa v rámci domu. Napriek tomu sa žalovaný so záverom komplexného posudku stotožnil a žalobkyňu považoval za schopnú prekonávať prekážky, tento záver však nijako neodôvodnil vo svojom rozhodnutí. V závere odvolania žalobkyňa poukázala na to, že príspevok na úpravu rodinného domu možno poskytnúť aj vtedy, ak sa odstránením bariér umožní alebo uľahčí premiestňovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím a ona je osobou s takýmto postihnutím.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobkyne trval na svojom vyjadrení k žalobe napadnuté rozhodnutie považoval za správne a vydané v súlade s platnými právnymi predpismi a preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolania v medziach žaloby, v súlade s § 250ja ods.2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného o zamietnutí odvolania žalovanej a potvrdení rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice č. KE 2010/16144 zo dňa 09.06.2010, o nepriznaní peňažného príspevku na úpravu rodinného domu.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné, že žalobkyňa je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 2 ods. 3 zákona. Sporným je posúdenie nároku žalobkyne na peňažný príspevok na úpravu rodinného domu (§ 19 ods. 1 písm. j) zákona).

Podľa § 37 ods. 1 zákona, fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na úpravu bytu, rodinného domu alebo garáže, možno poskytnúť peňažný príspevok na úpravu bytu, peňažný príspevok na úpravu rodinného domu alebo peňažný príspevok na úpravu garáže s cieľom dosiahnuť ich bezbariérovosť a zvýšiť schopnosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím premiestňovať sa, orientovať sa, dorozumievať sa alebo zabezpečiť si sebaobsľuhu. Peňažný príspevok podľa prvej vety možno poskytnúť aj vtedy, ak sa odstránením bariér umožní alebo uľahčí premiestňovanie fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

Zo spisového materiálu vyplýva, že žalobkyňa žiadala o poskytnutie peňažného príspevku na úpravu rodinného domu, ktorá mala spočívať v zriadení sprchového kúta v existujúcej kúpeľni.

Podľa § 51 písm. c) a d) zákona, ústredie vypracúva posudok podľa § 15 pri rozhodovaní v druhom stupni vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, v ktorých v prvom stupni koná a rozhoduje úrad a vypracúva lekárske posudky.

Podľa § 11 ods. 1 zákona, lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je
a) hodnotenie a posudzovanie zdravotného stavu, jeho zmien a porúch, ktoré podmieňujú

- zdravotné postihnutie fyzickej osoby,
- b) určovanie miery funkčnej poruchy,
 - c) posudzovanie sociálnych dôsledkov v oblastiach kompenzácií, ktoré má fyzická osoba v dôsledku ťažkého zdravotného postihnutia v porovnaní s fyzickou osobou bez zdravotného postihnutia,
 - d) posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím,
 - e) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie,
 - f) posudzovanie fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6.

V zmysle § 11 ods. 3 zákona pri výkone lekárskej posudkovej činnosti na účely kompenzácie posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu.

Podľa § 11 ods. 4 zákona ak fyzická osoba v priebehu konania vo veciach kompenzácie, preukazu alebo parkovacieho preukazu predloží ďalšiu zdravotnú dokumentáciu, ktorá nie je obsahom lekárskeho nálezu, posudkový lekár túto zdravotnú dokumentáciu posúdi a zohľadní ju v lekárskom posudku.

V zmysle prílohy 2 zákona lekársky posudok na účely § 11 zákona má obsahovať aj odôvodnenie konkrétnych telesných znevýhodnení a akým spôsobom funkčné poruchy obmedzujú osobu žiadateľa o kompenzáciu.

Žalobkyňa namietala, že žalovaný vôbec nevzal do úvahy novšie lekárske nálezy z obdobia marec až jún 2010 a tieto nevyhodnotil.

Lekársky posudok prvého stupňa konštatoval u žalobkyne coxatrosis II. stupňa. Posudkový lekár uviedol, že žalobkyňa má zníženú pohybovú schopnosť, pre ktorú nie je schopná nastúpiť a vystúpiť do verejnej hromadnej dopravy, premiestniť sa vo verejnej hromadnej doprave ale súčasne, že nemá zníženú pohybovú schopnosť v prostredí s bariérami. V lekárskom posudku ústredia je konštatovaná coxarthrosis II. in Gonarthrosis 1dxII., žiadnym spôsobom sa však nevyjadril k obsahu nových žalobkyňou predkladaných

správ z obdobia marec až jún 2010 a ako vyhodnotil toto postihnutie podľa časti XIII.B. prílohy č. 3 zákona.

V oboch lekárskejších posudkoch je miera funkčnej poruchy určená podľa časti VIII.A.8.c prílohy č. 3 zákona – teda po zohľadnení ťažkej formy arteriálnej hypertenzie.

Žalobkyňa namietala obmedzenie jej pohybových schopností vzhľadom na postihnutie bedrových a kolenných kĺbov a domáha sa vlastne bezbariérovej úpravy (sprchový kút).

Zo žalobou napadnutého rozhodnutia druhostupňového správneho orgánu, komplexného posudku ani lekárskeho nálezu posudkového lekára ústredia však nie je možné zistiť ako sa správny orgán vysporiadal s námietkami žalobkyne uvedenými v odvolaní týkajúcimi sa komplexného posudku zo dňa 20.05.2010, ktorý žalobkyňa označila za neobjektívny a nezodpovedajúci jej skutočnému zdravotnému postihnutiu a sociálnej odkázanosti. Rovnako z tohto rozhodnutia nie je možné zistiť, akým spôsobom boli pri rozhodovaní žalovaného zohľadnené novšie lekárske nálezy, predložené dodatočne s odvolaním žalobkyne voči rozhodnutiu správneho orgánu 1. stupňa.

Napadnuté rozhodnutie správneho orgánu odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené považoval za nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a nedostatočne zistený skutočný stav. Odvolací súd preto podľa § 250ja ods. 3 OSP rozsudok krajského súdu zmenil, napadnuté rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Úlohou žalovaného v ďalšom jeho postupe bude v zmysle vyššie uvedeného dôkladne sa oboznámiť s predloženými listinnými dokladmi, prípadne i novšími nálezmi, vyhotoviť nový posudok v súlade s § 11 ods.3 a 4 zákona a vo veci na tom základe opätovne rozhodnúť, pričom závery, ku ktorým takto dospeje aj riadne a zrozumiteľne odôvodní, pričom sa vysporiada s námietkami žalobkyne.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods.1 v spojení s § 250k ods.1 OSP a úspešnej žalobkyne ich náhradu priznal vo výške 561,93 € za 4 úkony právnej služby (prevzatie veci a príprava zastúpenia, podanie žaloby, zastupovanie na

pojednávani dňa 19.10.2011 a písomné odvolanie proti rozsudku) po 123,50 € podľa § 11 ods.4 vyhl.č.655/2004 Z.z. (ďalej len „vyhláška“) a za 1 úkon právnej služby - zastupovanie na pojednávaní, ktoré bolo odročené - v súlade s § 14 ods.5 písm. b) vyhlášky 30,88 € + 5x 7,41 € - režijný paušál podľa § 16 ods.3 vyhlášky. Priznanú náhradu je žalovaný povinný zaplatiť právnomu zástupcovi žalobkyne (§ 149 ods.1 O.s.p.).

Poučenie: Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 30. januára 2013
v.r.

JUDr. Viera Nevedelová,,,,,,,,,,,,,,

predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia .
Mária Kráľová